

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку і аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності»
(назва магістерської програми)

на тему: «Облік і контроль дебіторської заборгованості: сучасний стан
та напрямки удосконалення (на прикладі ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС»)»
(назва теми)

Виконавець:

студент ЦЗФН групи М-2

Небога Вікторія Сергіївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Добрунік Тетяна Пилипівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми Стабільне функціонування підприємств в умовах трансформаційних змін ринкової економіки потребує теоретичного обґрунтування та практичного впровадження високоефективної системи обліку та аудиту дебіторської заборгованості, яка буде сприяти надходженню та обробці якісної інформації для потреб управління і пошуку на цій основі способів підвищення прибутковості підприємства і зміцнення його конкурентних позицій на ринку. Зазначені проблеми визначили вибір теми кваліфікаційної роботи та її актуальність.

Мета дослідження полягає в теоретичному обґрунтуванні та розробці практичних рекомендацій щодо організації обліку і контролю дебіторської заборгованості, що мають істотне значення для керування фінансово-господарською діяльністю з метою забезпечення ефективного функціонування підприємства в сучасних умовах господарювання

Завдання дослідження:

- дослідити сутність і визначення поняття «дебіторська заборгованість»;
- проаналізувати основні вимоги нормативно-правового регулювання дебіторської заборгованості;
- порівняння обліку дебіторської заборгованості за положеннями міжнародних та вітчизняних стандартів бухгалтерського обліку і фінансової звітності;
- проаналізувати і оцінити систему бухгалтерського обліку на підприємстві і стан обліку дебіторської заборгованості;
- провести аналіз дебіторської заборгованості та фінансового стану підприємства;
- визначити основні етапи та методика контролю дебіторської заборгованості;
- провести оцінку економічного стану дистриб'юторської компанії ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС» з урахуванням факторів внутрішньосередовища;
- узагальнити інформацію та надати пропозиції стосовно удосконалення обліку дебіторської заборгованості на підприємстві;
- обґрунтувати основні напрямки підвищення ефективності господарювання на основі економіко-статистичного моделювання впливу факторів внутрішнього середовища на фінансовий результат підприємства з метою забезпечення його стійкого економічного розвитку
- надати рекомендації щодо забезпечення ефективного управління розмірами дебіторської заборгованості підприємства.

Об'єктом дослідження є господарська діяльність дистриб'юторської компанії ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС» в частині операцій, які пов'язані з

формуванням обліково-аналітичної інформації про стан розрахунків з контрагентами-дебіторами.

Предметом дослідження є вивчення теоретико-методичних основ та надання практичних рекомендацій щодо удосконалення обліку і контролю дебіторської заборгованості з метою забезпечення ефективного розвитку підприємства.

Методи дослідження У процесі дослідження використано такі загальнонаукові методи пізнання: спостереження, порівняння, абстракції, індукції і дедукції, вимірювання взаємозв'язків, поєднання аналізу та синтезу, історичного і логічного підходів, узагальнення, а також методи економічного аналізу, експертних оцінок, економіко-статистичного моделювання.

Інформаційна база дослідження законодавчі та нормативно-правові акти з питань формування доходів підприємства, первинні документи та облікові реєстри, податкова і фінансова звітність підприємства ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС», матеріали науково-практичних конференцій, професійних періодичних видань. У процесі написання кваліфікаційної роботи досліджені і використані наукові праці провідних вітчизняних та зарубіжних вчених-економістів та вчених в області фінансового обліку та звітності.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (70 найменувань) та **20-х додатків**. Загальний обсяг роботи становить 108 сторінок. Основний зміст викладено на 100 сторінках. Робота містить 24 таблиці, 15 рисунків.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра підготовлено до друку 1 статтю: «Проблемні аспекти обліку та управління дебіторською заборгованістю»

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні та методичні основи обліку дебіторської заборгованості»** розглянуто сутність та класифікацію дебіторської заборгованості, наведено нормативно-правове регулювання організації обліку дебіторської заборгованості згідно з національними П(С)БО та розкрито особливості міжнародної практики обліку розрахунків з дебіторами згідно з МСФЗ, проведено порівняльну характеристику національної та міжнародної практики обліку дебіторської заборгованості щодо її визнання та оцінки, а також відображення у фінансові звітності підприємств

У другому розділі **«Організаційно-методичні засади обліку дебіторської заборгованості на ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС»** проаналізовано організаційно-економічний стан об'єкта дослідження, розкрито діючу систему обліку дебіторської заборгованості за її видами, порядок документального оформлення розрахунків з дебіторами, а також запропоновані напрямки поліпшення облікового забезпечення систематизації інформації щодо розрахунків з дебіторами на основі поглиблення аналітичності відображення

облікової інформації з метою прийняття управлінських рішень. Визначено основні напрямки удосконалення обліку та управління дебіторською заборгованістю, а саме впровадження кредитної політики, вдосконалення інформаційного забезпечення обліку дебіторської заборгованості, запровадження системи надання знижок при достроковій оплаті, впровадження внутрішнього контролю

У третьому розділі **«Діюча система аналізу і контролю дебіторської заборгованості ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС» та напрямки вдосконалення»** проведено аналіз динаміки, структури, стану дебіторської заборгованості та фінансового стану підприємства, представлено організаційні основи та методику проведення контролю розрахунків з дебіторами, внесені пропозиції щодо підвищення ефективності діяльності підприємства на основі економіко-статистичного моделювання, та зростання прибутковості підприємства.

ВИСНОВКИ

Проведене дослідження дозволило зробити висновки, основні з яких такі:

1. Формування фінансових результатів ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС» формується в основному за рахунок отримання доходів від основної діяльності, а саме реалізації товарних запасів. динамічні зміни результативних показників діяльності, а саме кардинальне зростання доходу від реалізації продукції та відповідні зміни собівартості реалізованої продукції зумовили зростання валового прибутку підприємства на протязі 2015-2017 років більш ніж у 2 рази.

2. Бухгалтерський облік дебіторської заборгованості організований відповідно загальноприйнятих принципів ведення бухгалтерського обліку. Первинний облік розрахунків з покупцями та іншими дебіторами відповідає всім правилам та нормам оформлення господарських операцій, використання рахунків для обліку господарських операцій не має в основному відхилень з Планом рахунків бухгалтерського обліку. Використовувана, згідно Наказу про облікову політику, форма реєстрації господарських операцій відповідає загальноприйнятій схемі обліку.

3. Для організації оперативного обліку пропонується використання аналітичної відомості обліку дебіторів з виокремленням термінів погашення заборгованості. Окрім надання детальної інформації про стан дебіторської заборгованості на підприємстві в розрізі по кожному дебітору дана відомість буде слугувати інформаційною базою для розрахунку рейтингової оцінки контрагентів.

4. Визначено основні напрямки удосконалення обліку та управління дебіторською заборгованістю, а саме впровадження кредитної політики, вдосконалення інформаційного забезпечення обліку дебіторської заборгованості, запровадження системи надання знижок при достроковій оплаті, впровадження внутрішнього контролю

5. Дебіторська заборгованість має значну питому вагу у складі поточних активів і впливає на фінансовий стан підприємства. У складі дебіторської

заборгованості на протязі досліджуваного періоду найбільшу питому вагу займає дебіторська заборгованість за відвантажені товари

6. Аналіз відносних показників фінансової стійкості, за критерієм незалежності від зовнішніх джерел фінансування показав, що підприємство не знаходиться у кризовому фінансовому стані, за показниками ліквідності відзначається не достатній рівень його платоспроможності.

7. Із застосуванням економіко-статистичного моделювання визначено, що збільшення фінансового результату обумовлено зростанням коефіцієнта оборотності дебіторської заборгованості, що в свою чергу залежить від налагоджених договірних відносин з контрагентами з виконання робіт та надання послуг та їх платоспроможності, а також зменшенням рівня сумнівної дебіторської заборгованості.

8. З метою прийняття управлінських рішень щодо зростання прибутковості підприємства при формуванні облікової інформації необхідним є поглиблення аналітичного обліку розрахунків з дебіторами, що дозволить на основі проведення операційного аналізу визначити найбільш значимі важелі управління дебіторською заборгованістю та забезпечити стійкий економічний розвиток підприємства.

9. Рекомендовано запровадити систему внутрішнього контролю, що дасть можливість проводити перевірку правильності відображення розрахунків з дебіторами, підвищить ефективність ведення бухгалтерського обліку та зменшить рівень порушень в фінансово-господарській діяльності підприємства

АНОТАЦІЯ

Небога В.С.,

(прізвище та ініціали студента)

«Облік і контроль дебіторської заборгованості: сучасний стан та напрями
удосконалення
(на прикладі ТОВ «ФОРТ-БІР-ПЛЮС»)»,
(назва кваліфікаційної роботи)

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності
«071 «Облік і оподаткування»» за магістерською програмою
«Облік, аудит і оподаткування в управлінні підприємницькою діяльністю»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів. Об'єкт дослідження – Товариство з обмеженою відповідальністю «ФОРТ-БІР-ПЛЮС».

У роботі розглядаються теоретичні аспекти сутності та класифікації дебіторської заборгованості, нормативно-правове регулювання обліку розрахунків з дебіторами з урахуванням вимог національних та міжнародних стандартів обліку.

Проаналізовано основні економічні показники розвитку підприємства, динаміку дебіторської заборгованості та фінансовий стан підприємства, діючу систему обліку та методику проведення контролю розрахунків з дебіторами на підприємстві, вплив факторів зовнішнього середовища на фінансовий результат.

Запропоновано напрямки поліпшення облікового забезпечення систематизації інформації про дебіторську заборгованість на основі поглиблення аналітичності відображення облікової інформації, впровадження внутрішнього контролю на підприємстві.

Ключові слова: дебітори, дебіторська заборгованість, аналітичний облік, синтетичний облік, аналіз, контроль, моделювання, прибутковість, економічний розвиток.

ANNOTATION

Neboga V. S.,

(student surname and initials)

«Accounting and control of receivables: current state and directions of improvement
(on the base of FORT-BIR-PLUS LLC)»,
(work title)

thesis for Master degree in specialty

“071 “Accounting and taxation” under the master degree program

«Accounting, audit and taxation in the management of business activity»

Odessa National Economic University

Odessa, 2018

Thesis consist of three paragraphs. The object of analysis –

Limited liability Company «FORT-BIR-PLUS »

The work consider the theoretical aspects of the substance and classification of receivables, legal regulation of the accounting of settlements with debtors according to National Accounting standards and International Reporting Accounting Standards.

We have analyzed the main economic indicators of the enterprise development, the dynamics of receivables and financial position of the enterprise, the operating accounting system and the methods for carrying out the control of calculations with debtors at the enterprise, the influence of environmental factors on the financial result

We have recommended the directions of improvement of accounting for the systematization of receivables based on deepening of the analytical display of the accounting information, implementing of internal control at the enterprise.

Keywords: debtors, receivables, analytical accounting, synthetic accounting, analysis, audit, modeling, profitability, economic development.